

Hallituksen esitys työ- ja elinkeinohallinnon asiakastietojen käsittelyä ja palvelualustaa koskevaksi lainsäädännöksi (HE 225/2021 vp)

Työelämä- ja tasa-arvovaliokunta, asiantuntijakuuleminen
3.2.2022

Työ- ja elinkeinoministeriö
Arbets- och näringsministeriet

Tausta

- Nykyinen TE-toimistojen asiakastietojärjestelmä ja verkkoasiointipalvelu ovat käyttöikänsä päässä ja ne tullaan korvaamaan uudella järjestelmäkokonaisuudella
- Tarkoituksena mahdollistaa uusien digitaalisten TE-viranomaispalveluiden sekä Työmarkkinatori-palvelualustan ja uuden kohtaantotoiminnallisuuden käyttöönotto
- Asiakkaiden palveluprosessiin ei tässä yhteydessä esitetä uudistuksia
- Säädosmuutokset keskittyvät asiakastietojen hallintaan ja käsittelyyn → keskiössä tietosuoja ja henkilötietojen käsittely
- Lainsäädännön näkökulmasta keskeisin uudistus Työmarkkinatoria koskeva sääntely
- Henkilötietojen käsittelyyn liittyviä rooleja tarkistettaisiin, jotta vastuut ja tehtävät kohdentuvat oikein

Lakimuutokset 1/3

Laki julkisesta työvoima- ja yrityspalvelusta (JTYPL)

- Asiakastietojen käsittelyä koskevan 13 luvun uudistus, pääosin sääntelytekninen
 - siirrytään tietojärjestelmälähtöisestä sääntelystä tietojen ja käyttötarkoitusten sääntelyyn
 - käyttötarkoitukset ja tietosisältö säilyvät pääosin nykyisellään
- Työmarkkinatori-palvelualustasta uusi 13 a luku
 - Työnhakuprofiilien laatiminen ja profiilin tiedot
 - Työnhakuprofiilien julkaiseminen ja profiilien hakeminen, kohtaantotoiminnallisuuden hyödyntäminen
 - esitys ei sisällä ehdotuksia automaattista päätöksentekoa koskevaksi sääntelyksi
- Tiedonsaantia koskevan säännöksen (12 luvun 6 §) muutos
 - Työllistymistä tukevan palvelun tuottajan tiedonsaantioikeus

Lakimuutokset 2/3

Laki työllisyyden edistämisen kuntakokeilusta (kokeilulaki)

- Kokeilukuntien rooli henkilötietojen käsittelyssä muuttuisi yleisessä tietosuojasetuksessa tarkoitetuista henkilötietojen käsittelijöistä rekisterinpitäjiksi omien asiakkaidensa osalta, yhteisrekisterinpitäjäys
- Tarkoituksena eri viranomaisten roolien ja vastuun selkiyttäminen henkilötietojen käsittelyssä
- Vastuunjako rekisterinpitäjien välillä määriteltäisiin lainsäädännössä
- Myös kokeilukunnissa otettaisiin käyttöön uusi asiakastietojärjestelmä

Laki työllistymistä edistävästä monialaisesta yhteispalvelusta (TYP-laki)

- TYPPI-rekisteristä (monialaisen yhteispalvelun asiakasrekisteri) säädettäisiin itsenäisesti
- Kunnat ja Kela rekisterinpitäjiksi omiin tehtäviinsä liittyvistä tiedoista, yhteisrekisterinpitäjäys
- Vastuunjako rekisterinpitäjien välillä määriteltäisiin lainsäädännössä

Lakimuutokset 3/3

Työttömyysturvalaki

- Tietojärjestelmän kehittämiseen liittyvien seikkojen takia kumottaisiin tarpeettomina työvoimapoliittista lausuntoa koskevat säännökset, joissa säädetään työ- ja elinkeinohallinnon asiakaspalvelukeskuksen oikeudesta muuttaa TE-toimiston antamaan työvoimapoliittiseen lausuntoon merkittyä etuutta maksavaa laitosta ja etuuslajia koskevaa tietoa
- Muutos on tekninen ja tulisi ehdotetun siirtymäsäännöksen nojalla sovellettavaksi vasta uuden asiakastietojärjestelmän käyttöönoton jälkeen
- Muutoksella ei ole vaikutuksia työttömyysetuuden saamiseen

Keskeiset vaikutukset 1/4

• Taloudelliset vaikutukset

- TE Digi -hanketta rahoitetaan TE-toimistojen toimintamenoista mom. 32.01.03 ja momentille 32.01.10 Digitalisaation kehittäminen varatuista määrärahoista
- TE-digi-hankkeessa toteutettavan uuden asiakastietojärjestelmän kehittämiskustannusten määräksi vuonna 2022 arvioitu yhteensä 18,8 miljoonaa euroa
- Vuonna 2021 TE-digi-hankkeeseen varattu III ja IV lisätalousarviossa yhteensä 16 miljoonaa euroa rahoitusta momentille 32.01.10 Digitalisaation kehittäminen
- Vuoden 2022 talousarvioesitystä koskevassa täydentävässä esityksessä momentille 32.01.10 lisättiin 5,8 miljoonaa euroa hankkeen nykyiseen rahoitukseen
- Vuoden 2023 osalta asiakastietojärjestelmän kehittämiskustannuksiksi arvioitu 17,8 miljoonaa euroa ja vuosien 2024 ja 2025 osalta vuotuiseksi ylläpidon rahoitustarpeeksi on arvioitu 5,6 miljoonaa euroa.

Keskeiset vaikutukset 2/4

• Työllisyysvaikutukset

- Työllisyysvaikutukset perustuvat Työmarkkinatorilla käyttöönotettavaan kohtaantotoiminnallisuuteen
 - Kohtaantotoiminnallisuus auttaa löytämään parhaiten sopivan työpaikan tai avoimeen työpaikkaan sopivimmat ehdokkaat työnhakuprofiilien ja työpaikkailmoitusten tietojen perusteella
 - Potentiaalista työllisyyttä (= avoinna olevien vakanssien määrä X niiden kesto) olisi vuonna 2019 voitu kohtaantotoiminnallisuuden johdosta saada käyttöön noin 200 – 1 200 hlöä ja vuoden 2020 tasossa hiukan vähemmän.
 - Työllisyysvaikutuksia pidettävä merkittävänä, koska teknologian vaikutus kohtaantoon on varsin pysyväisluonteinen ja vaikutukset kumulatiivisia.
- Työllisyysvaikutus (2019 luvuilla laskettuna) / 10 v.:
- $$10 \times 200 \text{ hlöä} = \mathbf{2000 \text{ hlöä}} - 10 \times 1200 \text{ hlöä} = \mathbf{12\ 000 \text{ hlöä}}$$

Keskeiset vaikutukset 3/4

- **Vaikutukset viranomaisiin**

- Esityksessä ei esitetä uusia tehtäviä valtion tai kunnan viranomaisille
- KEHA-keskus vastaa nykyisinkin asiakastietojärjestelmän ja muiden sähköisten palveluiden ylläpidosta ja kehittämisestä ja TE-digi-hankkeen toteutuksesta
- Työllisyyden edistämisen kuntakokeilussa mukana olevilla kunnilla on velvollisuus käyttää valtion tarjoamaa tietojärjestelmää, joten uusi tietojärjestelmä tulisi myös kokeilukuntien käyttöön
- Uusi järjestelmä aiempaa helppokäyttöisempi → siirtymävaiheen jälkeen sujuvoittaa järjestelmää käyttävien viranomaisten työtä
- Käyttöönottovaiheessa perehtyminen uuden järjestelmän käyttöön sitoo resursseja

Keskeiset vaikutukset 4/4

- **Vaikutukset työttömiin**

- Suurin osa työnhakijoista (n. 84 % v. 2019 ja n. 91 % v. 2020) aloittaa työnhakunsa verkkopalvelussa
 - Sähköistä asiointia hyödynnetään laajasti myös muussa asiainnissa, kuten ilmoitettaessa työhaun muutoksista tai työllistymissuunnitelman toteuttamisesta ja työttömyysturvaan liittyvien selvitysten antamisessa.
- Uudet helppokäyttöiset digitaaliset asiointipalvelut sujuvoittavat asiakkaiden sähköistä asiointia
- Työnhakuprofiili mahdollistaa nykyistä paremmin anonyymien työhaun / anonyymien rekrytoinnin

- **Yritysvaikutukset**

- Liittyvät Työmarkkinatorin käyttöönottoon
- Ei lisää sääntelytaakkaa, eikä kustannuksia → Työmarkkinatorin käyttö on vapaaehtoista ja työpaikan ilmoittaminen maksutonta, kuten nykyisinkin
- Voi sujuvoittaa ja nopeuttaa rekrytointiprosesseja

Voimaantulosta

- Ehdotettujen lakien on tarkoitus tulla voimaan 2.5.2022
- Uusien tietojärjestelmäpalvelujen käyttöönotto toteutetaan vaiheittain
- Ensimmäisenä toukokuussa otetaan käyttöön Työmarkkinatori
- Asiakkuudenhallintajärjestelmän käyttöönotto aloitetaan syksyllä 2022 ja käyttöönotto tapahtuu useammassa vaiheessa vuoden 2023 loppuun mennessä

